

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@ukmin.lt, <http://www.ukmin.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-01-14 Nr. (10.4-181)-3-143

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3933“ PROJEKTO

Vykdydami Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pavedimą (Vyriausybės kanclerio 2016 m. sausio 11 d. rezoliucija Nr. S-27-86), teikiame svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos ilgalaikio darbo išmokų fondo įstatymo projekto Nr. XIIP-3933“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas vykdant Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. sausio 8 d. sprendimo Nr. SV-1328 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 6 punktą, kuriuo prašoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadą dėl Lietuvos Respublikos ilgalaikio darbo išmokų fondo įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 (toliau – Įstatymo projektas).

Svarstyti teikiamame Nutarimo projekte siūloma pritarti Įstatymo projektui, kurio tikslas yra užtikrinti pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3234 56 straipsnį atleidžiamų iš darbo darbuotojų, turinčių daugiau nei 5 metų darbo stažą pas vieną darbdavį, apsaugą dėl sumažėsiančių pajamų. Įstatymo projekte siekiama nustatyti Ilgalaikio darbo išmokų fondo sudarymo, administravimo ir valdymo pagrindus, ilgalaikio darbo išmokų iš fondo apskaičiavimo, skyrimo ir mokėjimo tvarką.

Nutarimo projektas buvo teiktas derinti Teisingumo ministerijai, Finansų ministerijai ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai. Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos teiktas pastabas parengta derinimo pažyma, kurioje pažymėta, į kurias teiktas pastabas neatsižvelgta.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimo projektą parengė Ūkio ministerijos Ūkio plėtros departamento (direktorius – Osvaldas Šmitas, tel. 8 706 64 922) Ūkio politikos skyriaus (vedėja – Asta Avietė, tel. 8 706 64 679) patarėja Jurga Daniūnaitė-Skaisgirienė (tel. 8 706 64 783, el. p. Jurga.Daniunaite-Skaisgiriene@ukmin.lt).

PRIDEDAMA.

1. Nutarimo projektas, 2 lapai.

2. Institucijų raštų kopijos, 4 lapai.
3. Derinimo pažyma, 4 lapai.

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

**NUTARIMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3933**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. sausio 8 d. sprendimo Nr. SV-S-1328 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 6 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos ilgalaikio darbo išmokų fondo įstatymo projektui Nr. XIIP-3933 (toliau – Įstatymo projektas) ir pasiūlyti Įstatymo projektą tobulinti pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siūlytina patikslinti Įstatymo projekto 2 straipsnio 4 dalies sąvokos „Ilgalaikio darbo išmokų fondas“ apibrėžtį, išdėstant atitinkamai:

„4. Ilgalaikio darbo išmokų fondas – lėšos, kurių valdymas ir administravimas patikėjimo teise perduotas Fondo administratoriui ir iš kurio pagal šį įstatymą mokamos ilgalaikio darbo išmokos realiai atleistiems darbuotojams“.

2. Siekiant Įstatymo projekto 12 straipsnio 1 dalies 1-3 punktų nuostatas suderinti su šio straipsnio 2 dalies nuostatomis, kadangi iš siūlomo reguliavimo neaišku, kokio dydžio ilgalaikio darbo išmoka darbuotojui būtų mokama – ar darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio dydžio, ar pagal 12 straipsnio 2 dalį apskaičiuoto vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio, siūloma Įstatymo projekto 12 straipsnio 1 dalies 1-3 punktus išdėstyti atitinkamai:

„1) kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsėsi ilgiau kaip penkeri metai, bet ne ilgiau kaip dešimt metų – vieno vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžių ilgalaikio darbo išmoka;

2) kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsėsi dešimt ir daugiau metų, bet ne ilgiau kaip dvidešimt metų – dviejų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžių ilgalaikio darbo išmoka;

3) kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsėsi dvidešimt metų ir daugiau – trijų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžių ilgalaikio darbo išmoka.“

3. Siūlytina Įstatymo projekto 13 straipsnio 2 dalyje aiškiai nustatyti terminą per kurį vėliausiai turi būti išmokama laiku nesumokėta ilgalaikio darbo išmoka, minėto straipsnio 2 dalį išdėstant atitinkamai:

„2. Jeigu atleistam darbuotojui Fondo paskirta ilgalaikio darbo išmoka nesumokama laiku, ji išmokama vėliau Nuostatuose nustatyta tvarka, tačiau ne vėliau kaip per kalendorinius metus.“

4. Siūlytina atsisakyti Įstatymo projekto 13 straipsnio 3 dalies antrojo sakinio nuostatos, kadangi 14 straipsnis atskirai reglamentuoja ilgalaikio darbo išmokos grąžinimo atvejus. Tikslintinas Įstatymo projekto 14 straipsnis, vietoj žodžio „grąžinamos“ įrašant žodį „išieškomos“.

5. Įstatymo projekto 15 straipsnyje minima „duomenų bazės“ sąvoka keistina į „informacinės sistemos“ sąvoką.

6. Tikslintina Įstatymo projekto 17 straipsnio 2 dalies 3 punkte numatyta Tarybos kompetencija priimti sprendimus Nuostatų keitimo klausimais, išdėstant atitinkamai: „priima sprendimus Nuostatų keitimo pasiūlymų ir kitais Fondo veiklos klausimais“.

7. Tikslintina Įstatymo projekto 17 straipsnio 3 dalyje numatyta nuostata, kad Tarybos sudėtį tvirtina Vyriausybė Nuostatuose nustatyta tvarka. Pažymėtina, kad Nuostatai negali reguliuoti Vyriausybės sprendimų priėmimo tvarkos, todėl formuluotė „Nuostatuose nustatyta tvarka“ brauktina kaip prieštaraujanti Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymui, minėtą dalį išdėstant atitinkamai: „Tarybos sudėtį tvirtina Vyriausybė. Tarybos veiklai vadovauja pirmininkas, arba kai jo nėra ar jis negali dalyvauti posėdyje, – jo pavaduotojas.“

8. Tikslintinas Įstatymo projekto 19 straipsnio pavadinimas, kadangi šiame straipsnyje nėra jokių nuostatų reguliuojančių įstatymo taikymą, jį išdėstant atitinkamai: „Įstatymo įsigaliojimas“. Šiame straipsnyje brauktinas žodis „nuo“ ir formuluotė „tačiau ne anksčiau, nei įsigalioja naujos redakcijos Darbo kodeksas“, išdėstant atitinkamai: „Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.“.

Ministras Pirmininkas

Ūkio ministras

Ūkio ministras

Egidijus Gustas

2016-01-14

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirkimų departamento
direktorė

Lina Lukoseviciūtė

2016-01-14

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

SPRENDIMAS DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ

2016 m. sausio 8 d. Nr. SV-S-1328
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo 2015 m. lapkričio 12 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-291, 2015 m. gruodžio 22 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-313 bei į Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros, Teisės ir teisėtvarkos komitetų siūlymus, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

- (12) 1. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 129 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3464.
- (23) 2. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. XI-1281 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3517.
- (12) 3. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 102, 127, 130, 257, 276, 313, 317, 319, 321, 323, 324, 333, 368, 374, 374¹, 375, 377, 385, 448, 454 ir 460 straipsnių pakeitimo ir papildymo, Kodekso papildymo 325¹ straipsniu ir 334 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-3742.
- (27) 4. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. VIII-1864 penktojo skirsnio pavadinimo ir 3.154 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3766.
- (63) 5. Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3796.
- ✓ (27) 6. Lietuvos Respublikos Ilgalaikio darbo išmokų fondo įstatymo projekto Nr. XIIP-3933.

Seimo Pirmininkė

Loreta Graužinienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Šiuo metu Lietuvos Respublikos Seime yra svarstomas visas kompleksas įstatymų projektų, kurie sudaro Socialinio modelio kompleksą. Svarstant naują Darbo kodekso įstatymo projektą ir su socialiniais partneriais, ir Seime buvo sutarta, kad reikalingas fondas, kuris garantuotų dirbantiems dėl įvairių priežasčių išėjusiems iš darbo didesnes išeitines išmokas. Toks fondas neužkrautų didelių išlaidų darbdaviams.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatoriai- Seimo nariai –SRD komiteto pirmininkė Kristina Miškinienė, DP frakcijos seniūnas K. Daukšys, LSDP frakcijos seniūnė Irena Šiaulienė, frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ seniūnas Petras Gražulis.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu nėra įstatymo, reguliuojančio fondo įkūrimą ir jo naudojimo tvarką.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projekte siūloma nustatyti Ilgalaikio darbo išmokų fondo sudarymo, administravimo ir valdymo pagrindus, ilgalaikio darbo išmokų iš Fondo apskaičiavimo, skyrimo ir mokėjimo tvarką.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymą dirbantiems būtų užtikrintas darbuotojų socialinės garantijos juos atleidžiant iš darbo. Tuo pačiu darbdaviai išvengtų didesnės finansinės naštos.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Kriminogeninei situacijai, korupcijai įstatymas įtakos neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Verslo sąlygos bus pagerintos.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Įstatymo projektas yra suderintas su kitais Socialinio modelio įstatymais. Galiojančių teisės aktų keisti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštaruoja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymo projektui įgyvendinti turės būti parengtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas, kuris nustatys fondo kūrimo ir administravimo taisykles.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Einamaisiais metais nereikės išlaidų. Fondas pradės veikti neanksčiau kaip 2017 metais.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimo ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai: „Ilgalaikio darbo išmokų fondas“, „Ilgalaikio darbo išmokų fondo įmokos“

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia Seimo nariai

Irena Šiaulienė

Kęstutis Daukšys

Petras Gražulis

Atspausdinta iš e-seimas.lrs.lt

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO ĮSTATYMAS**

2015 m. d. Nr.

Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS****1 straipsnis. Įstatymo paskirtis**

Šio įstatymo paskirtis – nustatyti Ilgalaikio darbo išmokų fondo (toliau - Fondas) sudarymo, administravimo ir valdymo pagrindus, ilgalaikio darbo išmokų iš Fondo apskaičiavimo, skyrimo ir mokėjimo tvarką.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

Darbdavys – Lietuvos Respublikos jurisdikcijoje esantis darbdavys, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos darbo kodekso [projekto] 20 straipsnio 3 dalyje.

Ilgalaikis darbas – darbas, kai darbuotojo darbo santykiai su darbdaviu jo atleidimo iš darbo dieną nepertraukiamai tęsiasi daugiau nei penkeri metai iki jis atleidžiamas iš darbo.

Realus atleidimas iš darbo – atvejis, kai tarp darbdavio ir jo atleisto iš darbo darbuotojo per trijų mėnesių laikotarpį po atleidimo nėra sudaroma nauja darbo sutartis, arba kai tarp įmonės, priklausančios tai pačiai įmonių grupei, kaip ir darbdavys, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme, ir atleisto darbuotojo per trijų mėnesių laikotarpį po atleidimo nėra sudaroma nauja darbo sutartis.

Ilgalaikio darbo išmokų fondas – lėšos, kurių valdymas ir administravimas patikėjimo teise perduotas Fondo administratoriui ir iš kurio pagal šį įstatymą mokamos ilgalaikio darbo išmokos realiai atleistiems ilgalaikiams darbuotojams.

Ilgalaikio darbo išmokų fondo nuostatai (toliau – Nuostatai) – Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimu tvirtinamas teisės aktas, kuriame apibrėžiami įmokų ir ilgalaikio darbo išmokų mokėjimo sąlygos bei terminai, laikinai laisvų lėšų investavimo tvarka ir kitos Fondo įmokų mokėtojų, įmokų administratoriaus, administratoriaus ir tarybos teisės ir pareigos.

Ilgalaikio darbo išmokų fondo administratorius (toliau – Administratorius) – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Ilgalaikio darbo išmokų fondo įmokos (toliau – Įmokos) – darbdavių mokamos šiame įstatyme nustatytos Įmokos.

Ilgalaikio darbo išmokų fondo įmokų administratorius (toliau – Įmokų administratorius) – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jos administravimo įstaigos.

Ilgalaikio darbo išmokų fondo įmokų mokėtojas (toliau – Įmokų mokėtojas) – darbdavys, mokantis šiame įstatyme nustatytas Įmokas.

3

Ilgalaikio darbo išmokų fondo taryba (toliau – Taryba) – Fondo priežiūros organas, sudarytas iš darbdavių organizacijų, profesinių sąjungų organizacijų ir Vyriausybės atstovų.

Laikiniai laisvos lėšos – Fondo einamojoje ir rezervo sąskaitoje esančios lėšos, kurios laikinai nenaudojamos šiame įstatyme nustatytiems Fondo įsipareigojimams vykdyti ir laikinai laisvų lėšų investavimo išlaidoms dengti.

3 straipsnis. Fondo samprata ir paskirtis

1. Fondas yra skirtas užtikrinti pagal Darbo kodekso [projekto] 56 straipsnį atleidžiamų iš darbo darbuotojų, kurių darbo santykis su darbdaviu jų atleidimo iš darbo dieną nepertraukiamai tęsiasi daugiau nei penkeri metai, apsaugą dėl prarandamų pajamų.

2. Fondas yra savarankiškas finansinių išteklių fondas, neįtraukiamas į valstybės ir savivaldybių biudžetus.

ANTRASIS SKIRSNIS

ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO LĖŠOS, JŲ NAUDOJIMAS IR KONTROLĖ

4 straipsnis. Fondo lėšos

1. Fondo lėšas sudaro:

- 1) darbdavių piniginės įmokos;
- 2) delspinigiai, palūkanos ir baudos;
- 3) fizinių ir juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių savanoriškos įmokos;
- 4) pajamos už investuotas Laikiniai laisvas lėšas;
- 5) kitos teisėtai gautos lėšos.

2. Fondo lėšos kaupiamos ir saugomos šiame įstatyme ir Nuostatuose nustatyta tvarka.

3. Fondo biudžetas sudaromas vieneriems biudžetiniams metams – nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos įskaitytinai.

4. Administratorius rengia ateinančių biudžetinių metų Fondo biudžeto projektą ir jį iki einamųjų metų rugpjūčio 1 dienos teikia Tarybai tvirtinti Nuostatuose nustatyta tvarka.

5. Fondo biudžetas turi būti subalansuotas.

5 straipsnis. Įmokos

1. Darbdaviai moka šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas Įmokas nuo Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą mokamos socialinio draudimo įmokos, už jų darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį.

2. Įmokos tarifo dydį, kuris negali būti mažesnis nei 0,1 procento ir viršyti 1 procentą, nustato Taryba šio straipsnio 3 dalyje ir Nuostatuose nustatyta tvarka. Taryba, nustatydamą Įmokos tarifo dydį atsižvelgia į:

1) Fondo finansinę padėtį: i) lėšų šiame įstatyme numatytoms reikmėms užtikrinti poreikį ir (ar) ii) lėšų susidariusiems Fondo įsipareigojimams padengti poreikį;

2) ateinančių metų valstybės makroekonominius rodiklius ir prognozes;

3) Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktus duomenis apie praėjusių metų darbuotojų atleidimo iš darbo Lietuvos Respublikos darbo kodekse [projekte] nustatytais pagrindais statistiką ir prognozuojamus ateinančių metų atleidimo iš darbo atvejų skaičių ir atleisimų dirbančiųjų pagal darbo sutartis darbo užmokesčio dydžius.

3. Tais atvejais, kai Fondo lėšų nepakanka šiame įstatyme numatytoms reikmėms užtikrinti, Įmokos tarifas privalomai didinamas neviršijant vieno procento ribos, nurodytos šio straipsnio 2 dalyje. Jeigu nustačius maksimalų Įmokos tarifą, Fondo lėšų nepakanka šiame

10

įstatyme numatytoms reikmėms užtikrinti, naudojamos Fondo rezervo ar kitos teisėtai gautos lėšos.

4. Fondo Taryboje nesutarus dėl Įmokos tarifo dydžio, taikomas maksimalus Įmokos tarifo dydis.

5. Įmokos yra mokamos *mutatis mutandis* Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

6. Įmokas administruoja, Fondo lėšomis kompensuojant Įmokų administravimo sąnaudas, Įmokų administratorius ir šias Įmokas ir kitas su jomis susijusias šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas lėšas per tris dienas nuo Įmokos gavimo perveda į Fondo sąskaitą.

6 straipsnis. Atsakomybė už Įmokų mokėjimą

1. Pažeidus šio įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje nurodytą Įmokų mokėjimo tvarką, darbdaviams baudos skiriamos ir delspinigiai skaičiuojami *mutatis mutandis* Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. Jeigu Įmokų administratorius laiku neperveda į Fondo sąskaitą surinktų Įmokų, jis moka delspinigius pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro nustatytą delspinigių normą, taikomą už pavėluotą mokesčio mokėjimą.

7 straipsnis. Fondo lėšų naudojimas

1. Fondo lėšos naudojamos tik šiame įstatyme numatytiems tikslams.

2. Fondo lėšos naudojamos:

1) ilgalaikio darbo išmokoms, kurios skiriamos šio įstatymo 11 straipsnyje nurodytais pagrindais;

2) Fondo Įmokų administravimo, Fondo administravimo ir valdymo išlaidoms apmokėti Nuostatuose nustatyta tvarka;

3) Laikinais laisvų lėšų investavimo išlaidoms apmokėti Nuostatuose nustatyta tvarka;

4) Fondo susidariusiems įsipareigojimams padengti;

5) Fondo rezervui kaupti.

8 straipsnis. Fondo rezervas

1. Fondui stabilizuoti numatomas rezervas. Fondo rezervui kaupti, tvirtinant biudžetą, numatoma 10 procentų nuo planuojamos Fondo biudžetinių metų įmokų sumos. Į Fondo rezervą įskaitoma visa kitiems šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje numatytiems tikslams nepanaudota Fondo biudžeto lėšų suma.

2. Rezervo lėšos Nuostatuose nustatyta tvarka naudojamos Fondo lėšų trūkumui padengti.

3. Tais atvejais, kai Fondo praėjusio kalendorinio ketvirčio išlaidų suma viršija įmokų sumą, ar kuomet Fondo rezervo suma viršija dviejų metų Fondo išmokų sumą, Fondo rezervas laikinai nekaupiamas.

9 straipsnis. Fondo rezervo ir Laikinais laisvų lėšų naudojimas

Fondo rezervo ir Laikinais laisvas lėšas Administratorius privalo laikyti Bendrai mokėjimų eurais erdvei priklausančiose bankų įstaigose arba investuoti į Vyriausybės ar Lietuvos banko vertybinius popierius. Gautos pajamos turi būti naudojamos šiame įstatyme numatytiems Fondo lėšų panaudojimo tikslams. Administratorius gali pasirinkti investavimo priemones, kurios leistų užtikrinti, kad reikalingos investuotos lėšos, taip pat investavimo metu gautos pajamos būtų laiku grąžinamos į Fondo sąskaitą ilgalaikio darbo išmokų iš Fondo skyrimo tęstinumui užtikrinti.

11

10 straipsnis. Fondo atskaitomybė ir finansų kontrolė

1. Fondo apskaita tvarkoma ir finansinės ataskaitos sudaromos Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Fondo metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir Fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį rengia Administratorius ir teikia Tarybai tvirtinti.

3. Fondo veiklos ir metinių finansinių ataskaitų bei biudžeto sąmatos valstybinį auditą atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė (toliau – Valstybės kontrolė).

4. Valstybės kontrolės reikalavimu Administratorius privalo pateikti paaiškinimus dėl Fondo veiklos ir finansinių ataskaitų rinkinių, o Valstybės kontrolė – paaiškinimus dėl valstybės audito ataskaitos ir išvados bei nustatytų šio įstatymo ir (ar) kitų teisės aktų pažeidimų.

TREČIASIS SKIRSNIS

TEISĖ Į ILGALAIKIO DARBO IŠMOKĄ, ILGALAIKIO DARBO IŠMOKOS APSKAIČIAVIMO, SKYRIMO IR MOKĖJIMO TVARKA

11 straipsnis. Teisė į ilgalaikio darbo išmoką

Teisę į ilgalaikio darbo išmoką iš Fondo turi asmuo, kurio darbo santykiai su Lietuvos Respublikos jurisdikcijoje esančiu darbdaviu jo atleidimo iš darbo dieną nepertraukiamai tęsėsi daugiau nei penkeri metai ir kuris yra atleidžiamas iš darbo Lietuvos Respublikos darbo kodekso [projekto] 56 straipsnyje ir nurodytais pagrindais.

12 straipsnis. Ilgalaikio darbo išmokos dydžio apskaičiavimo tvarka

1. Darbuotojui, turinčiam teisę į ilgalaikio darbo išmoką, kaip tai numatyta šio įstatymo 11 straipsnyje, jį atleidus iš darbo, iš Fondo jam skiriama:

1) kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsėsi ilgiau kaip penkeri metai, bet ne ilgiau kaip dešimt metų – jo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio ilgalaikio darbo išmoka;

2) kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsėsi dešimt ir daugiau metų, bet ne ilgiau kaip dvidešimt metų – dviejų jo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio ilgalaikio darbo išmoka;

3) kai darbo santykiai su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną tęsėsi dvidešimt metų ir daugiau – trijų jo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio ilgalaikio darbo išmoka.

2. Ilgalaikio darbo išmokos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, vieno mėnesio dydis apskaičiuojamas remiantis Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro (toliau – Registras) duomenimis pagal to darbuotojo už praėjusių dvylika mėnesių, buvusių prieš darbuotojo atleidimo mėnesį, priskaičiuotų darbuotojui su darbo santykiais susijusių pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, vidurkį. Vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio ilgalaikio darbo išmoka negali viršyti Lietuvos statistikos departamento darbuotojo atleidimo dieną paskelbto kalendorinio ketvirčio vieno mėnesio šalies ūkio pusantro vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio.

3. Darbuotojui išmokama ilgalaikio darbo išmoka yra Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme numatyto gyventojų pajamų mokesčio ir Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatyme numatytos privalomojo sveikatos draudimo įmokos objektas.

13 straipsnis. Ilgalaikio darbo išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarka

12

1. Ilgalaikio darbo išmokos iš Fondo skiriamos šio įstatymo 11 straipsnyje nurodytiems darbuotojams, kai darbuotojas ne vėliau kaip per šešis mėnesius po atleidimo iš darbo kreipėsi elektroniniu ar kitu jam priimtinu būdu į Administratorių. Ilgalaikio darbo išmokos yra mokamos Nuostatuose nustatyta tvarka už praėjusį mėnesį ne rečiau kaip kartą per mėnesį iki išmokama visa darbuotojui paskirta šios išmokos suma, apskaičiuota šio įstatymo 12 straipsnyje numatyta tvarka.

2. Jeigu atleistam darbuotojui Fondo paskirta ilgalaikio darbo išmoka nesumokama laiku, ji išmokama vėliau Nuostatuose nustatyta tvarka.

3. Ilgalaikio darbo išmokos skiriamos tik esant realiam darbuotojo atleidimui iš darbo, kaip numatyta šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje. Nustačius fiktyvų atleidimo atvejį, darbuotojui skirtos išmokos iš Fondo grąžinamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

4. Skiriant ilgalaikio darbo išmokas duomenys tikrinami naudojantis Registru ir kitomis reikalingomis duomenų bazėmis ir kita informacija.

5. Ilgalaikio darbo išmokų detalią skyrimo ir mokėjimo tvarką nustato Nuostatai.

14 straipsnis. Ilgalaikio darbo išmokos grąžinimas

Ilgalaikio darbo išmoka Nuostatų nustatyta tvarka yra grąžinama, kai:

- 1) buvo pateikti neteisingi duomenys;
- 2) atleidimas iš darbo nebuvo realus;
- 3) darbo ginčą nagrinėjančio organo įsiteisėjusiu sprendimu atleidimas iš darbo buvo pripažintas neteisėtu.

15 straipsnis Ilgalaikio darbo išmokų duomenų bazė

1. Ilgalaikio darbo išmokų duomenų bazė yra duomenų bazė, kurioje registruojami ilgalaikio darbo išmokų gavėjai, renkami, kaupiami, apdorojami, sisteminami, saugojami, naudojami ir asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka teikiami fiziniams ir juridiniams asmenims duomenų bazės duomenys ir jų pagrindu suformuoti dokumentai, susiję su ilgalaikio darbo išmokų gavėjais, atliekami kiti duomenų tvarkymo veiksmai. Ilgalaikio darbo išmokų duomenų bazės paskirtį, naudojimą ir valdymą reglamentuoja Ilgalaikio darbo išmokų duomenų bazės nuostatai.

2. Ilgalaikio darbo išmokų duomenų bazės nuostatus tvirtina Administratorius.

3. Ilgalaikio darbo išmokų duomenų bazę valdo ir administruoja Administratorius vadovaudamasis Ilgalaikio darbo išmokų duomenų bazės nuostatuose nustatyta tvarka.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO ADMINISTRAVIMAS IR VALDYMAS

16 straipsnis. Administratorius

1. Administratorius veikia vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, šiuo ir kitais įstatymais, Nuostatais bei kitais teisės aktais. Administratoriaus veiklą reglamentuoja Nuostatai.

2. Administratorius:

- 1) administruoja Fondo lėšas;
- 2) rengia Fondo metinio biudžeto projektą, Fondo metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, ketvirtines ir metines Fondo veiklos ataskaitas;
- 3) priima sprendimus dėl ilgalaikio darbo išmokų skyrimo ir mokėjimo;
- 4) tvarko ir valdo Ilgalaikio darbo išmokų duomenų bazę;
- 5) teikia pasiūlymus Tarybai dėl Nuostatų pakeitimo;

- 6) teikia Tarybai Fondo veiklos ketvirtines ir metines ataskaitas;
- 7) atstovauja Fondui santykiuose su trečiaisiais asmenimis;
- 8) vykdo kitus Nuostatuose nustatytus uždavinius ir funkcijas.

17 straipsnis. Taryba

1. Taryba atlieka Fondo administravimo priežiūrą; teikia Administratoriui pasiūlymus dėl Fondo administravimo ir atlieka kitas Nuostatuose numatytas funkcijas.

2. Taryba balsų dauguma:

1) tvirtina Fondo metinį biudžetą ir Fondo metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir konsoliduotąjį ataskaitų rinkinį;

2) tvirtina ketvirtinę ir metinę Administratoriaus parengtas Fondo veiklos ataskaitas;

3) priima sprendimus Nuostatų keitimo ir kitais Fondo veiklos klausimais;

5) nustato Įmokos tarifo dydį šio įstatymo 5 straipsnyje ir Nuostatuose nustatyta tvarka.

3. Tarybos sudėtį tvirtina Vyriausybė Nuostatuose nustatyta tvarka. Tarybos veiklai vadovauja pirmininkas, arba kai jo nėra ar jis negali dalyvauti posėdyje, – jo pavaduotojas.

4. Taryba sudaroma iš devynių narių: trys nariai atstovauja nacionaliniu lygmeniu veikiančioms profesinių sąjungų organizacijoms, trys – darbdavių organizacijoms ir trys – Vyriausybei.

PENKTASIS SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18 straipsnis. Fondo reorganizavimas ir likvidavimas

1. Fondas reorganizuojamas ir likviduojamas įstatymu.

2. Likvidavus Fondą, nepanaudotos lėšos skiriamos neįgyvendintų įsipareigojimų įgyvendinimui.

3. Likusios nepanaudotos lėšos pervedamos į valstybės biudžetą.

19 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2017 m. sausio 1 d., tačiau ne anksčiau, nei įsigalioja naujos redakcijos Darbo kodeksas.

20 straipsnis. Stebėseną

Vyriausybės įgaliota institucija atlieka šio įstatymo įgyvendinimo stebėseną ir iki 2017 m. gruodžio 31 dienos ir vėliau kas du metus iki gruodžio 31 dienos pateikia Vyriausybei šio įstatymo įgyvendinimo stebėsenos ir pasiektų rezultatų įvertinimo pažymą, kurioje nurodomos teigiamos ir neigiamos šio įstatymo ir su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų, įgyvendinimo pasekmės.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

14

Respublikos Prezidentas

Teikia Seimo nariai

Irena Šiaulienė

Kęstutis Daukšys

Petras Gražulis

15

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

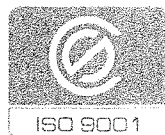
2016-01-14 Nr. (1.6.) LT-39
I 2016-01-13 Nr. (10.4-181)-3-95

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3933“ PROJEKTO

Teisingumo ministerija, ypatingos skubos tvarka išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos ilgalaikio darbo išmokų fondų įstatymo projekto Nr. XIIP-3933“ projektą (toliau – nutarimo projektas), neturėdama pastabų dėl nutarimo projekto teisinio reguliavimo tikslo, teikia šias pastabas dėl nutarimo projektu siūlomų teisinio reguliavimo priemonių ir jų pasekmių, taip pat dėl teisės technikos:

1. Visų pirma, pažymėtina, kad nutarimo projekte formuluojama Lietuvos Respublikos Vyriausybės pozicija „*pritarti Lietuvos Respublikos ilgalaikio darbo išmokų fondų įstatymo projektui Nr. XIIP-3933*“ suponuoja ne tik pritarimą įstatymo projekto tikslui, bet ir esminį pritarimą įstatymo projektu siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms.

Visgi šiame kontekste atkreiptinas dėmesys, kad įstatymo projektu siūlomos teisinio reguliavimo priemonės yra tobulintinos, pavyzdžiui, dėl Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2015 m. gruodžio 21 d. išvadoje išdėstytų priežasčių (ypač atkreiptinas dėmesys į pastabas Nr. 2, 6, 8, 10, 19, 21, 24, 27, 28, 30), taip pat pastebėtina, kad galėtų būti keliamas klausimas, ar įmokos į Ilgalaikio darbo išmokų fondą neturėtų būti laikomos mokesčiu, administruojamu pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymą, ir atitinkamai galėtų būti siūloma papildyti Mokesčių administravimo įstatymo 13 straipsnį bei būtų teiktinos pastabos dėl įstatymo projekto 5 straipsnio nuostatų, kylančios iš esminių mokesčių teisinio reglamentavimo nuostatų (visi esminiai mokesčio elementai – mokesčio objektas, mokestinių santykių subjektai, jų teisės ir pareigos, mokesčio dydžiai (tarifai), mokėjimo terminai, išimtys ir lengvatos gali būti nustatomi tik įstatymu), taip pat galėtų būti teikiami siūlymai ir pastabos dėl įstatymo projekto 15 straipsnyje netinkamai vartojamos „duomenų bazės“ sąvokos, 16 straipsnio 1 dalies, suponuojančios, kad Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos veiklą iš esmės reglamentuos Ilgalaikio darbo išmokų fondo nuostatai, ir kt. Reikėtų atsižvelgti ir į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei Finansų ministerijos, taip pat Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir

16

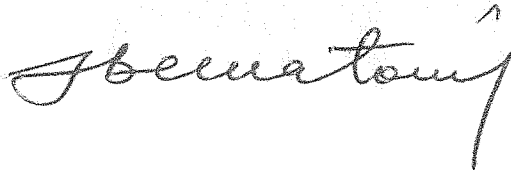

darbo ministerijos nuomonę dėl įstatymo projekto – tikėtina, kad šios institucijos pagal kompetenciją galėtų turėti papildomų pastabų dėl įstatymo projekto teisinio reguliavimo priemonių.

Reziumuojant, manytume, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė, teikdama savo išvadą dėl įstatymo projekto, turėtų pagal kompetenciją įvertinti įstatymo projekto teisinio reguliavimo priemones.

2. Teisės technikos požiūriu pastebėtina, kad įstatymo projekto numeris nutarimo projekte turėtų būti nurodomas su brūkšneliu („Nr. XIIP-3933“).

Teisingumo ministras

Juozas Bernatonių

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Ūkio ministerijai

2016-01-15 Nr. (11.10-53) SD - 308
Į 2016-01-13 Nr. (10.4-181)-3-95

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistai kartu su Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba išnagrinėjo Ūkio ministerijos išvadoms gauti pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos ilgalaikio darbo išmokų fondo įstatymo projekto Nr. XIIP-3933“ projektą (toliau – nutarimo projektas) ir informuoja, kad iš esmės nutarimo projektui pritaria, tačiau pagal kompetenciją teikia pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos ilgalaikio darbo išmokų fondo įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 (toliau – Įstatymo projektas) tobulinimo:

1. Įstatymo projekto 2 straipsnio 6 dalį siūlome papildyti, nustatant, kad Ilgalaikio darbo išmokų administratoriumi yra ne tik Fondo valdyba, bet ir kitos Fondo administravimo įstaigos.

2. Įstatymo projekto 5 straipsnio 6 dalyje siūlome po žodžių „Įmokų administratorius“ įrašyti žodžius „Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka“, nes Įstatymo projekto 5 straipsnio 5 dalies nuostata nėra pakankamas teisinis pagrindas nesumokėtų įmokų išieškojimui, sankcijų taikymui.

3. Siekiant aiškesnio reglamentavimo siūlome Įstatymo projekto 12 straipsnio 2 dalį išdėstyti taip:

„2. Ilgalaikio darbo išmokos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, vieno mėnesio dydis apskaičiuojamas remiantis Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjo registro (toliau – Registras) duomenimis pagal to darbuotojo už praėjusių dvylika mėnesių, buvusių prieš darbuotojo atleidimo mėnesį, priskaičiuotų darbuotojui su darbo santykiais susijusių pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, vidurkį ir negali viršyti Lietuvos statistikos departamento darbuotojo atleidimo dieną paskelbto kalendorinio ketvirčio vieno mėnesio šalies ūkio pusantro mėnesio darbo užmokesčio dydžio.“.

12

4. Įstatymo projekto 13 straipsnio 3 dalies antrame sakinyje vartojama neapibrėžta sąvoka „fiktyvus atleidimas iš darbo“, nors Įstatymo projekto 14 straipsnio 2 punkte – „atleidimas iš darbo nebuvo realus“. Siūlytina atsisakyti sąvokos „fiktyvus atleidimas iš darbo“. Taip pat pažymėtina, kad Įstatymo projekto 13 straipsnio 3 dalies antras sakiny su atitinkamais pakeitimais labiau tiktų būti 14 straipsnio 2 dalimi.

5. Įstatymo projekto 20 straipsnyje nustatyta įstatymo stebėsenos įgyvendinimo data – gruodžio 31. Metinės finansinės ataskaitas Fondas galės parengti geriausiu atveju pasibaigus finansiniams metams iki vasario mėnesio pabaigos, todėl ir stebėsenos duomenys negalės būti pateikti anksčiau. Lietuvos Respublikos finansų ministro kiekvienais metais tvirtinamas konsolidavimo kalendorius, kuriame nustatoma konsoliduotųjų finansinių ataskaitų parengimo terminai. Jau penkeri metai, kai nustatyta data – gegužės pabaiga (jei stebėseną reikės pateikti pagal konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenis). Todėl siūlytina įstatymo stebėsenos datą nustatyti 2018 m. kovo 15 d. arba 2018 m. birželio 15 d. (jeigu stebėseną reikės pateikti pagal konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenis).

Viceministras

Gintaras Klimavičius

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
SOCIALINIŲ REIKALŲ IR DARBO KOMITETAS**

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6780 Faksas (8 5) 239 6439 El. p. socrdakt@lrs.lt

---

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-01-07 Nr. S-2016-105

DĖL KOMITETO SPRENDIMO

Siunčiame Socialinių reikalų ir darbo komiteto 2016 m. sausio 5 d. posėdžio protokolo Nr. 103-P-1 išrašą.

PRIDEDAMA. 1 lapas.

Komiteto pirmininkė

Kristina Miškinienė

A. Dolmantienė, tel. (8 5) 239 6822, el. p. asta.dolmantiene@lrs.lt

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
SOCIALINIŲ REIKALŲ IR DARBO KOMITETAS**

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2016-01-05 Nr. 103-P-1

Vilnius

SVARSTYTA. Dėl Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3234 ES ir jį lydinčio Ilgalaikio darbo išmokų fondo įstatymo projekto Nr. XIIP-3933.

NUTARTA. Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės kuo skubiau pateikti Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui savo išvadą dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo įstatymo projekto Nr. XIIP-3933, kuri būtina siekiant užbaigti Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3234 ES svarstymo procedūrą komitete.

Pritarta bendru sutarimu.

Posėdžio pirmininkė

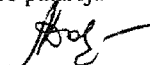
Kristina Miškinienė

Posėdžio sekretorė

Asta Dolmantienė

Išrašas tikras

Seimo kanceliarijos
Socialinių reikalų ir darbo komiteto
biuro patarėja

Asta Dolmantienė
2016-01-05

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIP-3933“ PROJEKTO (Nr. 16-173(2))**

2016-01-18 Nr. NV-166

Vilnius

Skubos tvarka įvertinę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos ilgalaikio darbo išmokų fondo įstatymo projekto Nr. XIIP-3933“ projekto (toliau – Projektas) atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreiptinas dėmesys, kad Projekte turėtų būti nurodomi ne tik konkretūs siūlymai teisinio reguliavimo priemonių tobulinimui, bet ir Lietuvos Respublikos ilgalaikio darbo išmokų fondo įstatymo projekte Nr. XIIP-3933 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIIP-3933) pasiūlyto teisinio reguliavimo trūkumai, suponavę atitinkamų siūlymų pateikimo poreikį. Atsižvelgiant į tai, Projekto 1, 4-6 punktuose nurodytinos visų siūlomų teisinio reguliavimo pakeitimų priežastys.

2. Arba Projekto 2 punktu siūlomos pakeisti Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 12 straipsnio 2 dalies 1 punkte vietoj žodžių „ne ilgiau“ turėtų būti įrašytas žodis „trumpiau“, arba Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 12 straipsnio 2 dalies 2 punkte vietoj žodžių „dešimt ir daugiau“ turėtų būti įrašyti žodžiai „daugiau kaip“. Atitinkamai siūlytina tarpusavyje suderinti ir Projekto 2 punktu siūlomos pakeisti Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 12 straipsnio 2 dalies 2-3 punktus.

3. Jei Projekto 3 punktu siūlomoje Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 13 straipsnio 2 dalyje turima omenyje, kad ilgalaikio darbo išmoka turėtų būti sumokama ne vėliau kaip iki tų pačių kalendorinių metų pabaigos, manytina, kad toks teisinis reguliavimas būtų praktiškai įmanomas tais atvejais, kai išmokos turėtų būti baigtos mokėti pačioje kalendorinių metų pabaigoje. Jei siekiama nustatyti, kad ilgalaikio darbo išmoka turėtų būti sumokama per 12 mėnesių laikotarpį, Projekto 3 punktu siūloma Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 13 straipsnio 2 dalis papildytina atskaitos momentu, nuo kurio turėtų būti pradėtas skaičiuoti kalendorinių metų terminas.

Taip pat manytina, kad ši Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 13 straipsnio 2 dalies nuostata turėtų būti papildyta priežastimis, dėl kurių ilgalaikio darbo išmoka galėtų būti nesumokama laiku, bei paaiškinta, koks nesumokėjimo laiku momentas laikytinas atskaitos tašku, nuo kurio turėtų būti skaičiuojamas Projekto 3 punktu siūlomoje Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 13 straipsnio 2 dalyje siūlomas kalendorinių metų terminas, jei mokėjimai pagal Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 13 straipsnio 1 dalį turėjo būti atliekami daugiau nei vieną kartą.

3. Papildomi siūlymai dėl Įstatymo projekte Nr. XIIP-3933 pasiūlyto teisinio reguliavimo tobulinimo:

3.1. Vertinant Projekto derinimo pažymoje pateiktus nepritarimo Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2015 m. gruodžio 21 d. išvados (toliau – Išvada) 6 punkte pateiktam pastebėjimui argumentus, atkreiptinas dėmesys, jog ilgalaikio darbo sąvokos apibrėžtis, nurodyta Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 2 straipsnio 2 dalyje, turėtų būti patikslinta, siekiant aiškiai atskleisti jos santykį su Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 2 straipsnio 3 dalimi, pagal kurią realiu atleidimu iš darbo būtų laikomas tik toks atleidimas, po kurio per 3 mėnesius nebuvo sudaryta nauja darbo sutartis. Taigi, siekiant išvengti grėsmės, kad darbuotojai, atleisti iš darbo, bet vėl priimti nepasibaigus 3 mėnesių laikotarpiui, prarastų asmenų, dirbančių ilgalaikį darbą, statusą ir garantijas, sukuriama Įstatymo projektu Nr. XIIP-3933, Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 2 straipsnyje turėtų būti aiškiai atskleista *nepertaukiamumo* formuluotės, vartojamos Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933

2 straipsnio 2 dalyje, samprata. Atitinkamai turėtų būti patikslintas ir Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 11 straipsnis.

3.2. Siekiant sukurti teisinės prielaidas, nustačius poreikį, Vyriausybei, nekeičiant konkretaus įstatymo, pakeisti subjektą, atskaitingą Vyriausybei, siūlytina Projektą papildyti siūlymu Įstatymo projekte Nr. XIIP-3933 (žr., pavyzdžiui, Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 2 straipsnio 6 ir 8 dalis, 5 straipsnio 2 dalies 3 punktą) vietoj *Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos* pavadavimo įrašyti *valstybinio socialinio draudimo įmokų administratoriaus* formuluotę.

3.3. Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytina, *už ką* sumokėti delspinigiai, palūkanos ir baudos sudaro Fondo lėšas.

3.4. Įvertintinas poreikis, atsižvelgiant į Išvados 20 punkte pateiktą pastebėjimą, Projekte pateikti konkrečius siūlymus dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo ir Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimų.

Taip pat manytina, kad turėtų būti įvertintas poreikis kartu patikslinti ir Nedarbo socialinio draudimo įstatyme nustatytas nedarbo draudimo išmokos skyrimo sąlygas, suderinant bedarbiui, atleistam iš darbo, priskaičiuotų išeitinių išmokų bei šalių susitarimu kompensacijų ir ilgalaikio darbo išmokos mokėjimo terminus, nes nedarbo draudimo išmoka pradedama mokėti ne anksčiau kaip praėjus tiek kalendorinių mėnesių po darbo sutarties nutraukimo, už kiek mėnesių yra priskaičiuota išeitinė išmoka arba kompensacija (žr. Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio 3 dalį).

3.5. Atsižvelgiant į Išvados 6 punktą, manytina, kad Projekto 7 punkte pateiktas Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 17 straipsnio 3 dalies nuostatos tobulinimo pasiūlymas turėtų būti papildytas reikalavimais asmenims, kurie galėtų būti deleguojami į Tarybos narius. Taip pat paaiškintina, koks subjektas turėtų aptarnauti Tarybą ūkiškai ir techniškai, bei įvertintinas poreikis nustatyti, ar Taryba sudaroma konkretaus laikotarpio kadencijoms, ir jei taip, ar tas pats asmuo galėtų būti Tarybos nariu daugiau kaip vieną kadenciją iš eilės.

3.6. Siūlytina Projektą papildyti konkrečiu teisiniu reguliavimu, atsižvelgiant į Išvados 24 punkto paskutiniame sakinyje pateiktą pastebėjimą, kad išmokų išieškojimo teisiniai santykiai turėtų būti reguliuojami Įstatymo projekte Nr. XIIP-3933.

3.7. Kadangi priėmus Įstatymo projektą Nr. XIIP-3933, reikės priimti Nuostatus, nurodytus Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 2 straipsnio 5 dalyje, ir paskirti Vyriausybės įgaliotą instituciją (žr. Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 20 straipsnį), siūlytina Projekto 8 punktą papildyti siūlymu Įstatymo projekto Nr. XIIP-3933 19 straipsnį papildyti atitinkamais siūlymais Vyriausybei.

2-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3933“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2016 m. sausio 14 d. raštas Nr. (1.6.)2T-39	<p>Pastebėtina, kad galėtų būti keliamas klausimas, ar įmokos į Ilgalaikio darbo išmokų fondą neturėtų būti laikomos mokesčiu, administruojamu pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymą, ir atitinkamai galėtų būti siūloma papildyti Mokesčių administravimo įstatymo 13 straipsnį bei būtų teiktinos pastabos dėl įstatymo projekto 5 straipsnio nuostatų, kylančios iš esminių mokesčių teisinio reglamentavimo nuostatų (visi esminiai mokesčio elementai – mokesčio objektas, mokestinių santykių subjektai, jų teisės ir pareigos, mokesčio dydžiai (tarifai), mokėjimo terminai, išimties ir lengvatos gali būti nustatomi tik įstatymu), ...</p> <p>...16 straipsnio 1 dalies, suponuojančios, kad Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos veiklą iš esmės reglamentuos Ilgalaikio darbo išmokų fondo nuostatai, ir kt.</p>	<p>Neatsižvelgta. Pagal Įstatymo projekto 5 straipsnio 1 dalį, Darbdaviai moka šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas Įmokas nuo Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą mokamos socialinio draudimo įmokos, už jų darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį.“ Šios įmokos yra mokesčio dalis, tačiau ne atskiras mokestis. Kaip pavyzdį galima nurodyti Garantinį fondą, kuris yra valstybės išteklių fondas, ir jį sudaro darbdavių, nurodytų Garantinio fondo įstatymo 2 straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktuose, įmokos, kurios nėra traktuojamos kaip mokestis.</p> <p>Neatsižvelgta. Pagal Įstatymo projekto 16 straipsnio 1 dalį, „ Administratorius veikia vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, šiuo ir kitais įstatymais, Nuostatais bei kitais teisės aktais. Administratoriaus veiklą reglamentuoja Nuostatai“, kuriuos tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir kurių esminės nuostatos neprieštarauja administratoriaus, t.y. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatom, kuriuos tvirtina Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras.</p>
	<p>Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymo projektu siūlomos teisinio reguliavimo priemonės yra tobulintinos, pavyzdžiui, dėl Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2015 m. gruodžio 21 d. išvadoje išdėstytų priežasčių (ypač atkreiptinas dėmesys į pastabas Nr. 2, 6, 8, 10, 19, 21, 24, 27, 28, 30).</p> <p>Nr. 2. Įstatymo projekto pavadinimas, įstatymo projekto 1 straipsnyje apibrėžta šio įstatymo paskirtis leidžia preziumuoti, kad įstatymo projekte siekiama nustatyti Ilgalaikio darbo išmokų fondo teisinius santykius,</p>	<p>Pritarti iš dalies Įstatymo projektu siūlomas sudaryti Fondas yra savarankiškas finansinių išteklių fondas, neįtraukiamas į valstybės ir savivaldybių biudžetus (3 straipsnio 2 dalis). Fondas yra lėšos, kurių valdymas ir administravimas patikėjimo teise perduotas Fondo administratoriui ir iš kurio pagal šį įstatymą mokamos ilgalaikio darbo išmokos realiai atleistiems ilgalaikiams darbuotojams (2 straipsnio 4 dalis). Fondas nėra atskiras juridinis asmuo, jį administruoja Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jos administravimo įstaigos. Koreguotas</p>

	<p>tačiau iš įstatymo projekte teikiamų nuostatų nevysiskai aišku, koks fondo teisinis statusas jame apibrėžiamas. Įstatymo projekto 2 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad Ilgalaikio darbo išmokų fondas yra lėšos (kurių valdymas ir administravimas patikėjimo teise perduotas Fondo administratoriui ir iš kurio pagal šį įstatymą mokamos ilgalaikio darbo išmokos realiai atleistiems ilgalaikiams darbuotojams). Tačiau Ilgalaikio darbo išmokų fondo tarybos, Fondo rezervo ir kitų savarankiškam juridiniam asmeniui būdingų institutų įtvirtinimas suponuoja išvadą, kad siūloma reguliuoti Fondo, kaip juridinio asmens, teisinį statusą. Pažymėtina, kad Fondas gali būti apibrėžiamas ir kaip juridinis asmuo (subjektas) ir kaip tam tikros lėšos, tačiau šių sampratų turinys turi būti aiškiai atribotas ir identifiktuotas, todėl įstatymo projekto pavadinimas ir jo turinys tikslintini priklausomai nuo to, ką norima reguliuoti.</p>	<p>Įstatymo projekto 18 straipsnio pavadinimas ir 1 straipsnis, kadangi Fondas, kaip lėšos, gali būti tik likviduojamas, o ne reorganizuojamas (atsisakant žodžio „reorganizavimas“).</p>
	<p>Nr. 6. Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžiama sąvoka „Ilgalaikis darbas“. Numatyta, kad „Ilgalaikis darbas – darbas, kai darbuotojo darbo santykiai su darbdaviu jo atleidimo iš darbo dieną nepertraukiamai tęsiasi daugiau nei penkeri metai iki jis atleidžiamas iš darbo.“ Šioje sampratoje nuostata „nepertraukiamai“ gali būti įvairiai interpretuojama, pavyzdžiui, neaišku, ar darbuotojo, sudariusio su darbdaviu kelias paeiliui einančias terminuotas darbo sutartis, tarp kurių nebuvo nei vienos dienos pertraukos, darbas būtų laikomas ilgalaikiu darbu, todėl samprata tikslintina.</p>	<p>Nepritarti. Nemanome, kad tikslinga praplėsti „nepertraukiamumo“ nuostatą, kadangi ji apibrėžiama kituose teisės aktuose (Darbo kodekso projekte). Pagal DK projekto 67 straipsnį, laikotarpiai tarp paeiliui einančių laikinų darbo sutarčių, kurias skiria ne ilgesnis kaip dviejų savaičių laikotarpis, įskaitomi į darbuotojo darbo santykių su darbdaviu trukmę.</p>
	<p>Nr. 10. Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Fondas yra skirtas užtikrinti pagal Darbo kodekso [projekto] 56 straipsnį atleidžiamų iš darbo darbuotojų, kurių darbo santykis su darbdaviu jų atleidimo iš darbo dieną nepertraukiamai tęsiasi daugiau nei penkeri metai, apsaugą dėl prarandamų pajamų. Pagal įstatymo projekto 2 straipsnio 3 dalį, 13 straipsnio 1 dalį ir 11 straipsnį, ilgalaikio darbo išmokos iš Fondo skiriamos asmeniui, kurio darbo santykiai su Lietuvos Respublikos jurisdikcijoje esančiu darbdaviu jo atleidimo iš darbo dieną nepertraukiamai tęsiasi daugiau nei penkerius metus ir kuris yra atleistas iš darbo Lietuvos Respublikos darbo kodekso [projekto] 56 straipsnyje nurodytais pagrindais ir su sąlyga, kad tarp darbdavio ir jo atleisto iš darbo darbuotojo per trijų mėnesių laikotarpį po atleidimo nėra sudaroma nauja darbo sutartis, arba kai tarp įmonės, priklausančios tai pačiai įmonių grupei, kaip ir darbdavys, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme, ir atleisto darbuotojo per trijų mėnesių laikotarpį po atleidimo nėra sudaroma nauja darbo sutartis. Pagal įstatymo projekto 13 straipsnio 1 dalį, ilgalaikio darbo išmokos būtų mokamos už praėjusį mėnesį ne rečiau kaip kartą per mėnesį iki būtų išmokama visa darbuotojui paskirta šios išmokos suma.</p>	<p>Nepritarti. Įstatymo projektu siūloma sukurti šiuo metu dar neegzistuojantį Fondą, kuriuo siekiama užtikrinti pagal Darbo kodekso [projekto] 56 straipsnį atleidžiamų iš darbo darbuotojų, kurių darbo santykiai su darbdaviu jo atleidimo iš darbo dieną nepertraukiamai tęsiasi daugiau nei penkeri metai, apsaugą dėl sumažėsiančių pajamų, įsigaliojus naujos redakcijos Darbo kodeksui. LR Seime priėmus naująjį Darbo kodeksą, pagal 56 straipsnio 7 dalį atleidžiamam darbuotojui turi būti išmokėta dviejų jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka, o jei darbo santykiai tęsiasi trumpiau negu vienus metus – pusės jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Dabar galiojančios redakcijos darbo kodekse yra numatytos ženkliai didesnės išmokos (atitinkamai – 4, 5 ir 6 darbuotojo vidutinių mėnesinių darbo užmokesčio dydžių).</p>

	<p>Atsižvelgiant į šias nuostatas darytina išvada, kad asmuo, sudaręs darbo sutartį su kitu, nei čia nurodyta darbdaviu, išsaugotą teisę į šio įstatymo reguliuojamą ilgalaikio darbo išmoką, nepaisant gaunamų darbo pajamų, todėl įstatymo projekto 3 straipsnio nuostata, pagal kurią Fondo paskirtis yra užtikrinti apsaugą dėl prarandamų pajamų, nėra tiksli, neaišku kokias prarastas pajamas kompensuoja ilgalaikio darbo išmoka.</p> <p>Šiame kontekste atkreiptinas dėmesys į tai, kad iš įstatymo projekto turinio neaiškus ilgalaikio darbo išmokos ir nedarbo socialinio draudimo, socialinės paramos išmokų tarpusavio santykis, todėl nuostatos tikslintinos ir tarpusavyje derintinos su minėtas išmokas reguliuojančiais įstatymais, ypač, jeigu bus įtvirtinta, kad Fondo paskirtis yra užtikrinti apsaugą dėl prarandamų pajamų.</p>	
	<p>Nr. 19. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šiuo metu galiojanti darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarka skiriasi nuo projektu siūlomos vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos. Pagal Darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 650, nustatant darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio dydį skaičiuojamasis laikotarpis yra 3 paskutiniai kalendoriniai mėnesiai, einantys prieš tą mėnesį, už kurį (ar jo dalį) mokamas vidutinis darbo užmokestis.</p>	<p>Nepritarti.</p> <p>Įstatymo projekte siūloma apskaičiuoti ne vidutinį darbuotojo darbo užmokestį (kuriam skaičiuojamasis laikotarpis yra 3 paskutiniai kalendoriniai mėnesiai, einantys prieš tą mėnesį, už kurį (ar jo dalį) mokamas vidutinis darbo užmokestis), o ilgalaikio darbo vieno mėnesio išmokos dydį (kuriam skaičiuojamasis laikotarpis yra praėjusių dvylika mėnesių, buvusių prieš darbuotojo atleidimo mėnesį).</p> <p>Vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio ilgalaikio darbo išmoka negali viršyti Lietuvos statistikos departamento darbuotojo atleidimo dieną paskelbto kalendorinio ketvirčio vieno mėnesio šalies ūkio pusantro vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio.</p>
	<p>Nr. 27. Įstatymo projekte reikėtų nustatyti Fondo lėšų šaltinį (garantą) tuo atveju, jeigu įstatyme nustatytoms išmokoms mokėti nepakaktų lėšų padidinus įstatymo projekto 5 straipsnyje nurodytą įmokos tarifą bei panaudojus Fondo rezervo lėšas.</p> <p>Šiame kontekste pažymėtina, kad nėra aišku, kas atsakingas už įstatymo projekto 4 straipsnio 5 dalyje nustatyto reikalavimo įgyvendinimą.</p>	<p>Nepritarti.</p> <p>4 straipsnio 1 dalies 5 punktas numato, kad fondo lėšos yra ir „kitos teisėtai gautos lėšos“, naudojamos jei įstatyme nustatytoms išmokoms mokėti nepakaktų lėšų padidinus įstatymo projekto 5 straipsnyje nurodytą įmokos tarifą bei panaudojus Fondo rezervo lėšas.</p> <p>4 straipsnio 5 dalies nuostatą „Fondo biudžetas turi būti subalansuotas“ įgyvendina Fondo taryba, atlikdama Fondo administravimo priežiūrą.</p>
	<p>Nr. 28. Įstatymo projekte siūlomo teisinio reguliavimo tikslas yra nustatyti teisės į ilgalaikio darbo išmoką įgyvendinimo taisykles. Pagal įstatymo projekto 11 straipsnį, teisę į šią išmoką įgytų asmenys, kurie buvo atleisti iš darbo Lietuvos Respublikos darbo kodekso (projekto Nr. XIIP-3234, toliau – Darbo kodekso projektas) 56 straipsnyje nurodytais pagrindais. Darbo kodekso projekto 56 straipsnio 7 dalyje numatyta, kad nutraukus darbo sutartį 56 straipsnyje nurodytais pagrindais, atleidžiamam darbuotojui turi būti sumokėta dviejų jo vidutinio darbo užmokesčio dydžių išeitinė išmoka, o jei darbo santykiai tęsiasi trumpiau nei vienerius metus - pusės jo vidutinio darbo</p>	<p>Nepritarti.</p> <p>Pagrindinis įstatymo projekto tikslas - darbo santykių lankstumas mažinant atleidimo iš darbo kaštus, patiriamus darbdaviu. Darbdaviai galės lengviau priimti sprendimą dėl atleidžiamų darbuotojų, kadangi išeitinės išmokos bus mokomos iš Fondo sukauptų įmokų.</p> <p>Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą (Darbo kodekso 140 straipsnis), išeitinė išmoka nutraukus darbo sutartį analogiškais pagrindais ir turint nepertraukiamąjį 5, 10 ir 20 metų darbo stažą yra atitinkamai 4, 5 ir 6 darbuotojo vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio.</p> <p>Įstatymo projekto 12 straipsnyje numatytos vieno, dviejų ir trijų darbuotojo</p>

užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą (Darbo kodekso 140 straipsnis), išeitinė išmoka nutraukus darbo sutartį analogiškais pagrindais ir turint tą patį nepertraukiamąjį darbo stažą yra 4, 5 ir 6 darbuotojo vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio. Aptariamo įstatymo projekto 12 straipsnyje numatytos vieno, dviejų ir trijų darbuotojo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžių išmokos. Svarstyta, ar siekiant įgyvendinti įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalyje numatytą tikslą - užtikrinti pagal Darbo kodekso [projekto] 56 straipsnį atleidžiamų iš darbo darbuotojų, kurių darbo santykis su darbdaviu jų atleidimo iš darbo dieną nepertraukiamai tęsiasi daugiau nei penkeri metai, apsaugą dėl prarandamų pajamų, nepakaktų Darbo kodekso projekte nustatyti pareigą darbdaviui, atleidusiam iš darbo darbuotoją Darbo kodekso projekto 56 straipsnyje nustatytais pagrindais, išmokėti atitinkamo dydžio ilgalaikio darbo išmoką, jeigu buvęs darbuotojas neturi draudžiamųjų pajamų (išskyrus socialinio draudimo išmokas) po darbo santykių nutraukimo tiek mėnesių, kiek išeitinių išmokų jam priklausytų. Toks teisinis reguliavimas nustatytų individualią, o ne kolektyvinę darbdavių atsakomybę, leistų išvengti galimo piktnaudžiavimo teise į išmoką ir nustatytų apsaugą dėl tikrai negaunamų pajamų. Be to, nereikėtų papildomų administravimo kaštų, nes įstatymo projekte siūlomos įtvirtinti ilgalaikio darbo įmokos ir išmokos, šių lėšų administravimas pareikalaus finansinių ir žmogiškųjų išteklių, todėl sukels teisinių ir socialinių pasekmių darbdaviams, darbuotojams ir valstybei.

30. Tikslintinas įstatymo projekto 19 straipsnio pavadinimas, kadangi šiame straipsnyje nėra jokių nuostatų reguliuojančių įstatymo taikymą.

Be to, šiame straipsnyje brauktinas žodelis „nuo“ ir formuluotė „tačiau ne anksčiau, nei įsigalioja naujos redakcijos Darbo kodeksas“. Siekiant, kad šis įstatymas ir naujos redakcijos Darbo kodeksas įsigaliotų tuo pačiu metu, juose reikia nustatyti vienodą jų įsigaliojimo datą.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad naujos redakcijos Darbo kodekso projekte yra kelios jo nuostatų įsigaliojimo datos. Be to, formuluotė „naujos redakcijos Darbo kodeksas“ nėra oficialus šio akto projekto pavadinimas.

Ūkio ministras

Evartas Gustas

2016-01-14

vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžių išmokos iš Fondo.

Sudaromu Fondu siekiama užtikrinti darbuotojų, apsaugą dėl sumažėsiančių pajamų, įsigaliojus naujos redakcijos Darbo kodeksui. LR Seime priėmus naująjį Darbo kodeksą, pagal 56 straipsnio 7 dalį atleidžiamam darbuotojui turi būti išmokėta dviejų jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka, o jei darbo santykiai tęsiasi trumpiau negu vienus metus – pusės jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka.

Taigi, darbuotojo gaunamos išmokos bus sudarytos iš dviejų šaltinių: darbdavio ir Fondo.

Pritarti iš dalies.

19 straipsnį išdėstyti: „Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.“

Įstatymo projektu siekiama užtikrinti pagal Darbo kodekso [projekto] 56 straipsnį atleidžiamų iš darbo darbuotojų, turinčių 5 metų darbo stažą pas vieną darbdavį, apsaugą dėl sumažėsiančių pajamų, įsigaliojus naujos redakcijos Darbo kodeksui. LR Seime priėmus naująjį Darbo kodeksą, pagal 56 straipsnio 7 dalį atleidžiamam darbuotojui turi būti išmokėta dviejų jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka, o jei darbo santykiai tęsiasi trumpiau negu vienus metus – pusės jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka.

Dabar galiojančios redakcijos darbo kodekse yra numatytos ženkliai didesnės išmokos (atitinkamai – 4, 5 ir 6 darbuotojo vidutinių mėnesinių darbo užmokesčio dydžių).

Naujos redakcijos Darbo kodekso įsigaliojimas sudarys teises sąlygas kurti ilgalaikio darbo išmokų fondą.

Įstatymo projektui įsigaliojus kartu su naujos redakcijos Darbo kodeksu, Fonde nebus sukaupta lėšų ilgalaikio darbo išmokoms mokėti.